

kontrolno delovanje hišne regulacijske postaje. Osnova za obračun je 11 vzdrževalnih ur in porabljeni material, ki se obračuna vsakih 6 mesecev z ustrežno fakturo po veljavni ceni servisne ure in porabljeni material po ceniku.

Za vsako regulacijsko postajo, za katero je sklenjena Pogodba o tekočem vzdrževanju in rednih kontrolnih pregledih hišne regulacijske postaje, je nastavljena kartoteka, ena pri regulacijski postaji sami, druga v TOZD Plinarna Ljubljana. V kartoteko kontrolor oz. vzdrževalec vpiše datum kontrole, vrsto pregleda in svoje ime.

Z preventivnimi pregledi in kontrolo delovanja hišne regulacijske postaje onemogočimo prekinitev pri dobavi plina in omogočimo njeno normalno delovanje. V primeru okvare, katere posledica je prekinitev dobave plina, sklenitelju pogodbe zagotovimo takojšnje popravilo hišne regulacijske postaje.

Ostali lastniki postaj, ki niso sklenili pogodbe, se v primeru okvar uvrščajo po običajnem vrstnem redu v seznam naročil za popravila.

ODGOVOR PRIPRAVILA:
DO Energetika Ljubljana
TOZD Plinarna

TD Katarina je z dopisom z dne 27. 1. 1988 dostavila v pisni obliki Uredništvu Ljubljanskega dnevnika med drugim tudi naslednje vprašanje:

— »Kakšni so realni izgledi za asfaltiranje preostalega dela ceste Sora – Topol. Ali obstaja načrt in je terminsko kaj določenega?«
ODGOVOR:

Za asfaltiranje preostalega dela ceste Sora – Topol v letu 1988 ni nikakršnih možnosti, ker ni finančnih sredstev za celo dosti bolj pomembne cestne povezave na območju ljubljanskih občin. (po telefonskih podatkih: Cestna skupnost ljubljanskih občin). Od dotoka finančnih sredstev pa bo odvisno, kdaj bodo delegati uvrstili zadevo v program.

ODGOVOR PRIPRAVIL:
Komite za urejanje prostora
predsednik: Peter OGORELEC

SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

Odbor udeležencev družbenega dogovora za varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB ter socialistične revolucije v občini Ljubljana Šiška

Februar 1988

POROČILO O IZVAJANJU PROGRAMA DELA ODBORA UDELEŽENCEV DRUŽBENEGA DOGOVORA ZA VARSTVO SPOMENIKOV, SPOMINSKIH PLOŠČ IN DRUGIH OBELEŽIJ NOB V LETU 1987 TER PREDLOG PROGRAMA ODBORA ZA LETO 1988

Uvod

1. Varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB ter socialistične revolucije je opredeljeno z Družbenim dogovorom o spomenikih revolucionarnega gibanja, narodnoosvobodilne borbe in socialistične izgradnje na območju ljubljanskih občin (Ur. l. SRS, št. 33/81), v nadaljnjem besedilu: Družbeni dogovor), z Zakonom o grobiščih in grobovih borcev (Ur. l. SRS, št. 4/78) ter s Samoupravnim sporazumom o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične izgradnje z območja občine Ljubljana Šiška (v nadaljnjem besedilu: Samoupravni sporazum).

2. Uresničevanje družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma

Na območju občine Ljubljana Šiška je 158 spomenikov, spominskih plošč in obeležij NOB ter socialistične revolucije (v nadaljnjem besedilu: pomniki).

V skladu z družbenim dogovorom in Zakonom o naravni in kulturni dediščini je Skupščina občine že v letu 1985 sprejela Odlok o razglasitvi 38 pomnikov kot zgodovinskih spomenikov na območju občine Ljubljana Šiška, ki so bili razporejeni v I. in II. varstveni režim, vključno z delom trase Poti spominov in tovarištva (PST).

Skupščina občine vsako leto s proračunom zagotavlja sredstva za obnavljanje napisov in kamnoseška čiščenja pomnikov ter sredstva za urejanje okolice in zelenic ob spomenikih.

Neposredno skrb nad varstvom pomnikov izvajata Odbor udeležencev družbenega dogovora za varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB ter socialistične revolucije v občini Ljubljana Šiška (v nadaljnjem besedilu: Odbor) ter Komite za družbene dejavnosti kot upravni organ.

Na pobudo delavskih svetov so delovne organizacije: PAP, Pivovarne Union, ŽG Ljubljana, RTV Ljubljana, UKC TOZD bolnice dr. Petra Držajca, Integral TOZD Mestni promet, Avtomontaže, Mostovne, Unitas, Iskre – Zmaj, Bombažne tkalnice Vižmarje, Tekstilne tovarne Medvode in Donita iz lastnih sredstev financirale postavitev posameznih pomnikov. Navedene delovne organizacije ter vojašnica JLA Boris Kidrič in Izobraževalni center RSNZ pa tudi skrbijo za vzdrževanje pomnikov na svojih območjih, za kar jim gre posebno priznanje in zahvala.

Glede na določila samoupravnega sporazuma in Zakona o kulturni in naravni dediščini izvajajo skrb nad pomniki tudi krajevne skupnosti oziroma odbori za spomeniško varstvo v KS. S pionirskimi odredi nekaterih šol pa je bil sklenjen dogovor o skrbi in vzdrževanju dela trase PST, ki poteka delno tudi preko Šiške. V letu 1988 bo Odbor s pionirskimi odredi sklenil še dogovor o skrbi za ostale spomenike.

PREGLED REALIZACIJE FINANČNIH SREDSTEV PRO- RAČUNA OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA, KI SO BILA V LETU 1987 NAMENJENA VZDRŽEVANJU IN OBNAVLJANJU POMNIKOV NOB IN SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE

A. PRIHODKI	4.480.000 din
B. ODHODKI	
1. Stroški vzdrževanja rojstne hiše narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta	900.000
2. Stroški vzdrževanja grobišč borcev v KS Dravlje in KS Šentvid	330.400
3. Ureditev in obnova 10 pomnikov NOB in socialistične revolucije	2.770.250
4. Sofinanciranje ureditve spomenika Vižmarskemu taboru	300.000
SKUPAJ ODHODKI	4.300.650 din

Obrazložitev:

1. Znesek 900.000 din je bil na podlagi sklenjene pogodbe med KS Pirniče in oskrbnikom porabljen za izvajanje vzdrževanja in skrbništva nad rojstno hišo narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta.

2. V stroških vzdrževanje grobišč borcev NOV in žrtvam fašističnega terorja v KS Dravlje in KS Šentvid so bili po pogodbi vključeni stroški oskrbovanja grobišč, ki jo je izvajala TOZD Zale.

3. V znesku 2.770.250 din so vključeni stroški obnove črk na 10 spomenikih ter manjša kamnoseška dela. Odbor je v preteklem letu s strani KS prejel predlog za obnovo 19 pomnikov. Po komisijskem pregledu na kraju samem pa je Odbor ugotovil, da je bilo potrebno zagotoviti obnovo črk in druga dela le na desetih pomnikih.

4. Za ureditev spomenika Vižmarskemu taboru bi v letu 1987 potreboval Odbor preko 2 mio din. Zato se je Odbor v okviru razpoložljivih sredstev odločil le za sofinanciranje ureditve navedenega spomenika oziroma za realizacijo najnujnejših del. Pri tem je sodelovala tudi KS Vižmarje-Brod. Nadaljnja sanacija tega spomenika in okolice pa se vključuje v leto 1988.

V letu 1987 je Odbor tekočo problematiko vzdrževanja in skrbništva nad pomniki obravnaval in usklajeval na 4 sejah, na katerih je sprejel 14 sklepov. Odbor je posvetil posebno pozornost razreševanju naslednje problematike, ki se je nanašala na:

— izvajanje družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o vzdrževanju in urejanju spomenikov, spominskih plošč in spominskih obeležij v občini,

— vzdrževanju stikov s krajevnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami in družbeno-političnimi organizacijami, ki so po družbenem dogovoru in samoupravnem dogovoru in samoupravnem sporazumu dolžni skrbeti za čistočo in redno vzdrževanje spomenikov, spominskih plošč in spominskih obeležij,

– uresničevanje vzdrževalnih del na pomnikih, ki so bili vključeni v obnovo za leto 1987.

Pri uresničevanju družbenega dogovora je Odbor pripravil predloge dogovorov med krajevnimi skupnostmi in pionirskimi odredi osnovnih šol v občini z določitvijo pomnikov, za katere bodo skrbeli pionirski odredi v svojem šolskem okolišu.

V dogovoru s pravno službo Sekretariata za občo upravo in Komitejem za urejanje prostora je bila izvršena vknjižba spomenikov in spominskih plošč oziroma obeležij v kataster in zemljiško knjižne akte. Vsi ti spomeniki stoje na zemljišču, ki je splošno družbeno premoženje. Sprejet je bil tudi sklep, da se v kataster vključi še 7 spominskih plošč, ki so postavljene na zemljišču zasebnikov.

V letu 1987 se je aktivno vključila in izvajanje skrbi in vzdrževanje Mestna uprava za inšpekcijske službe, ki je pregledala vse spomenike na območju občine Ljubljana Šiška in opozorila na tiste, ki so slabše vzdrževani.

Odbor je ugotovil, da gre predvsem za slabo stanje fasad stavb, na katere so vzidane spominske plošče. Odbor pa žal ni sposoben urejati teh vprašanj z lastniki stavb, ker bi bilo to povezano z nerealnimi zahtevami lastnikov. Te stavbe so predvsem:

Medvedova 13, Gasilska 17, Drenikova 32 in Skaručna 17. Inšpektor je imel tudi pripombo glede obnove črk posameznih spomenikov, vendar so bila ta dela že zajeta v plan dela Odbora za leto 1987 in so že opravljena.

Inšpekcija je opozorila še na nekaj primerov slabo vzdrževane okolice posameznih spomenikov (Podutiška cesta, Donova cesta – gramozna jama in Barletova 4 v Medvodah), za katere krajevne skupnosti, osnovne šole in delovne organizacije še ne skrbijo dovolj. Rešitev tega problema vidimo v sklenitvi že omenjenih dogovorov s KS, DO in pionirskimi odredi glede vzdrževanja spomenikov.

PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ODBORA ZA IZVEDBO PROGRAMA OBNOVE POMNIKOV V LETU 1988

A. PRIHODKI	8,512.000
B. ODHODKI	
1. Vzdrževanje rojstne hiše F. Rozmana-Staneta	990.000
2. Ureditev okolice spomenika Vižmarskemu taboru	3,110.000
3. Vzdrževanje grobišč v Dravljah in Šentvidu	1,000.000
4. Obnova 11 pomnikov v KS	2,880.000
5. Stroški tiska in priprave dogovora o skrbništvu nad pomniki	300.000
6. Stroški več del in podražitev	232.000
SKUPAJ	8,512.000

Obrazložitev:

V postavki vzdrževanje rojstne hiše Franca Rozmana-Staneta so vključena potrebna sredstva v bruto znesku, ki jih bo Odbor nakazal oskrbniku po pogodbi.

Za ureditev okolice spomenika Vižmarskemu taboru predvidevamo višino potrebnih sredstev na podlagi ocene stroškov.

Predračuna sredstev za vzdrževanje grobišč borcev NOV in fašističnega terorja v Dravljah in v Šentvidu Odbor do 18/2-1988 še ni prejel predračuna stroškov s strani TOZD Žale in izhaja iz ocene stroškov (1 mio din).

Obnova 11 pomnikov se nanaša na: spomenik padlim v Pirničah, grob dveh neznanih talcev v Sp. Gameljnah, spomenik padlim v Smedniku, grob Anice Cvikel v Sori, spominsko ploščo T. Čufarja v Šentvidu, spominsko ploščo A. Ajdišku in F. Obranu na Gasilski 17, spominsko ploščo padlim telovadecem na Cesti ob Sori v Medvodah, spominsko ploščo bratom Komel v parku Tivoli, spominsko ploščo D. Marušič v Korotanski ulici. Predloge so posredovale KS.

V postavki – stroški tiska in priprave dogovora o skrbništvu so vključeni načrtovani stroški za pripravo dogovora, ki ga bo Odbor posredoval v podpis vsem skrbnikom.

V znesku 232.000 din so predvideni stroški več del in podražitev. Načrtovani program nadaljnega obnavljanja pomnikov v letu 1988 se nanaša na obstoječe stanje posameznih pomnikov, ki nujno terja, da se v letošnjem letu izvedejo najnujnejša obnovitvena dela.

Odbor je pri opredeljevanju prioritete obnavljanja pomnikov upošteval predloge posameznih KS.

Odbor bo tudi v letu 1988 intenzivno spremljal izvajanje načrtovanega programa obnove pomnikov in pri tem sodeloval s Komitejem za družbene dejavnosti ter strokovno službo Ljubljanskega regionalnega zavoda za naravno in kulturno dediščino v cilju avtentičnega ohranjanja vseh pomnikov NOB in socialistične revolucije na območju občine Ljubljana Šiška.

PROBLEMATIKA

Odbor meni, da se ključni problemi nadaljnega vzdrževanja in skrbi na pomnikih nanašajo predvsem na naslednje ugotovitve, ki spremljajo delo Odbora že vrsto let:

1. Pogoj pri obnovah in posegih na pomnikih je, da le-ti ostanejo verni originalni postaviti in da kasnejši posegi ne spreminjajo videza pomnikov. To izhodišče je potrebno upoštevati posebno pri 38 pomnikih, ki so zaščiteni z Odlokom o razglasitvi zgodovinskih spomenikov. Iz tega izhajajo zelo visoki stroški obnove in vzdrževanja (npr. zlate črke).

2. Iz leto v leto postajajo bolj očitne poškodbe oz. propadanje pomnikov narejenih iz manj trpežnih materialov, kar je posledica vremenskih in klimatskih vplivov (sneg, dež, led, korozija, onesnaženost zraka). V zvezi s tem je nujno potrebno pričeti z zaščito pomnikov, vsaj tistih, ki imajo večjo zgodovinsko in umetniško vrednost. Načrtujemo zaščito z zračnimi oblogami in nadstreški, vendar je tudi to povezano z visokimi finančnimi stroški.

3. V obseg dela Odbora spada tudi nadzor nad Potjo spominov in tovarištva, pri čemer se Odbor srečuje z nespoštovanjem namembnosti PST, saj jo uporabljajo tudi vozniki motornih vozil, predvsem motoristi in pa tudi kmetovalci, ki s svojimi obdelovalnimi površinami mejijo na PST, čeprav imajo na voljo svoje kmečke poti, ki so oddaljene le 50–100 metrov.

4. Iz Zakona o varstvu naravne in kulturne dediščine ter iz družbenega dogovora o varovanju pomnikov izhaja tudi dolžnost družbeno-politične skupnosti, da pomnike, spominske plošče in spominska obeležja vnesejo v kataster in da se zagotovi s posebno pogodbo med lastnikom zemljišča ali stavbe in družbeno-politično skupnostjo oz. drugim upravičencem stalen dostop obiskovalcem in oskrbnikom ter poroštvo, da lastnik oz. njegovi nasledniki ne bodo odstranili ali premestili pomnike. To nalogo je doslej strokovno in kvalitetno opravljala pravna služba Komiteja za urejanje prostora. Tako je za vse pomnike vložen zahtevek za vknjižbo v zemljiško knjigo in vnos v kataster. Z zadnjim sklepom Odbora se je to razširilo še na 7 spominskih plošč in spomenikov, ki so postavljeni na stavbi oz. zemljišču v privatni lasti. Zemljiško knjižni prenos pa še niso izvršeni za del PST med Celovško cesto in kamniško progo (industrijska cona), čeprav so posamezne OZD formalno odstopile zemljišče za izgradnjo PST. Do zastojev je prišlo zaradi neugotovljenih prehajanj zemljišč iz rok v roke posameznih lastnikov.

Poročilo pripravil – Jože Šetina, predsednik Odbora udeleženec družbenega dogovora za varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije

STALIŠČA IN PREDLOGI KOMITEJA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI:

1. Komite za družbene dejavnosti je obravnaval Poročilo o izvajanju programa dela Odbora udeleženec družbenega dogovora za varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB v letu 1987 ter predlog programa Odbora za leto 1988 na skupni seji z Odborom dne 26/2-1988 in meni, da je bil program vzdrževanja in obnavljanja pomnikov NOB in socialistične revolucije za leto 1987 v celoti izveden v okviru načrtovanih sredstev.

2. Komite meni, da so v finančni načrt Odbora za izvedbo programa pomnikov za leto 1988 vključeni vsi pomniki, na katerih je potrebno prednostno realizirati vsa evidentirana vzdrževalna dela, ki so jih predlagale posamezne KS.

Glede na to, da Komunalno podjetje Ljubljana TOZD Žale za vzdrževanje grobišč padlih borcev NOB v Dravljah in Šentvidu zaračunava dokaj visoke stroške, predlaga Komite, da Odbor prouči možnosti, da se vzdrževanje navedenih grobišč poveri KS Dravljale in KS Šentvid.

3. V preteklem letu so bili na področju izvajanja skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje pomnikov doseženi pozitivni premiki glede nadaljnega podružbljanja te skrbi, ki jo je potrebno še bolj utrjevati in razvijati v vseh okoljih, zlasti v okviru vzgojnega procesa predšolske in šolske generacije mladine.

4. V letu 1988 je potrebno intenzivirati aktivnosti za dokončno razrešitev pravnih zadev, ki se nanašajo na vknjižbo 7 spominskih plošč v zemljiško knjigo in na vknjižbo dela trase PST.

5. Glede na to, da so bili z Odlokom o Poti spomina in tovarištva prepovedani kakršni koli posegi, ki bi spreminjali njeno zgodovinsko, kulturno in estetsko vrednost, pri čemer so bile med drugim prepovedane tudi vožnje z motornimi vozili idr., je po mnenju Komiteja nujno, da pristojni mestni upravni organ za inšpekcijski nadzor ter strokovna organizacija zaostrita nadzor nad izvajanjem Odloka ter bolj ažurno kot doslej izvajata tudi kazenske določbe nad kršitelji navedenega odloka.

6. Komite predlaga skupščini, da poročila o izvajanju programa dela Odbora za leto 1987 ter finančni načrt Odbora za izvedbo programa obnove pomnikov v letu 1988 obravnava in sprejme.

KOMITE ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Izhaja od leta 1964 namesto Občinskih razgledov, ki jih je leta 1961 začel izdajati občinski odbor SZDL Ljubljana-Šiška. Naslov: »Javna tribuna«, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, soba 405 – Gradivo pripravil za tisk: Sekretariat skupščine občine Ljubljana-Šiška – Tisk: Tiskarna ČGP Delo, Ljubljana – Po mnenju sekretariata za informacije izvršnega sveta SRS št. 421/1/72 z dne 26. 9. 1977 je Javna tribuna oproščena prometnega davka.